

Előfizetési árak:

Egész évre .. K 10.—
Félévre .. K 5.—
Negyedévre .. K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasut-utca
Telefon - szám : 37Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyil-tér sora 1.- korona

Függetlenségi politikai hetilap

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

A nép és a parlament

— Irta: Váradu András. —

Valamikor, még nem is olyan régen az egész ország figyelte a magyar képviselőházban történő dolgokat, mert az ország sokat remélt a képviselőházban bennülő uraktól. Várta, egyre várta sorsának jobbra fordítását; hitte hogy egyszer csak megembereli magát a benne ülők uri fajtája, az ugynevezett népképviselők és jogokat ad a magyar népnek és mi a fontosabb kenyeret a jogok mellé, megélhetési lehetőséget a szép Kárpátok között.

Azonban a magyar néphíába várt. Pártok jöttek-mentek. Pártok váltották fel egymást a bársonyszékben, de a magyar népsorsán mind ez semmit sem lendített, mert a magyar parlament személyes harcok színhelye lett. Az elvek harca helyébe egy pár történelmi névvel rendelkező család közötti viszálykodás magvai lettek elhíntve s ha látszólagosan elvekért is folyt a harc ez csak humbug volt és az napjainkban is. A jelenlegi képviselőknek igen elenyésző kissebbsége érzi át csak hivatását és rendelkezik azzal a képességgel, hogy mandátumát méltóképpen viselje. Mert a képviselőházban ülő urak nagy része a szószoros értelmében műveletlen, teljesen járatlan a hivatása által megkövetelt modern közgazdasági, államjogi, a kor színvonalának megfelelő kulturális műveltségben. A képviselőházban elhangzó beszédek megdöbbentő tájékozatlanságot árulnak el a legelmibb kérdésekben.

A mai magyar parlament minden jelét magán viseli a teljesen degnerált osztályparlamentnek, ugyanarra, hogy ha ujságírók nem járkálnának a képviselő-

házban egyenesen kétségbe kellene esni, hogy mennyi nem intelligens homlokot lát az ember. Bizony egyenesen kétségbe kell esnünk annak láttára, hogy ezek az emberek képviselik a magyar nép érdekeit, ezen emberektől függ a mi egész létünk és akaratlanul is az a kérdés merül fel agyunkban, hogy mi szükség van az egész magyar parlamentre, ha ilyen szellemileg anynyira alacsony nivóju népképviselők ülnek odabenn és gondolkozóba kell esnünk azon kérdés felől, hogy nem-e keressük a sorsunkról való gondoskodásnak a lehetőségét a magyar képviselőházon kívül.

Reméltük, hogy az új választójog fog bizonyos felfrissülést hozni a magyar parlamentbe de Tisza István gróf nem engedi ezen reményünket sem teljesedésébe menni és így továbbra is a régi rendek embereit kell a képviselőházban látnunk s velük a klientéla biztosítása végett egy csomó mindenre kapható ügyvéd képviselőt, akik állandó félretaktizálásukkal és jogi rabulisztikázásaikkal a magyar parlament legveszedelmesebb elemei.

A magyar parlament méltán lehet nevezni a taktikázások, a komédiások házának. Ez az állandó komédiázás és taktikázás mindazért van, mert a magyar parlament a mai összeállításában épen olyan panamázás a nép akaratával szemben, mint azon panamák, amelyeket a többség akaratával szankcionál. A mai magyar parlament nem kifejezője a tényleges erőviszonyoknak, hanem a választókerületek igazságtalan beosztásán és egy el-

avult szavazati jogcenzus terméke. Hiszen még a mai szűkkeblű választói jog alapján is a szavazatok többsége a radikálisabb ellenzéki képviselőkre esett s nem a kerületeiket panama pénzen megvásároló mungókra.

Ezek után ne csodálkozzanak rajta a t. politikus urak, ha a magyar parlament egészen lejárja maholnap magát a nép előtt és ne csodálkozzanak rajta, ha ezután a kutya sem törődik a parlamenti komédiákkal még ha sokszor ellenzéki urak is rendezik is azt. Őszinte gesztusokat, forradalmi önfeláldozást követel a magyar a képviselőitől és nem hatásos szindarabokat és a nagy francia forradalom egyes jeleneteinek tehetségtelen persziflázását.

Ismételjük, hogy a magyar parlament részére nem hozhat üdvösebb erőszakot Tisza, mintha palotaőreivel szétkergetné az egészet és új választásokat rendelne el. Ezt az ellenzéknek őszintén radikális, és a népjogiért őszintén lelkesedő tagjai is örömmel fogadnák.

Egy gyors felosztási császárvágás talán még segítene valamit a magyar parlamentárizmuson.

Tiszának azonban alig ha van kedve felosztani a magyar parlamentet, hiszen ez a végét jelentené egyszer s mindenkorra az ő uralmának, de azt hisszük, hogy mindazon képviselők, akik ma csak személyi harcokat vivnak a parlamentben, sem szívesen fogadnák, mert ezeket szintén a pénz szokta megválasztani és az üzletember nem szívesen vásárolja meg ugyanazt a telket mégégyszer.

És mindennek becsapottja, kifosztottja, árvája marad továbbra is a magyar nép, a régi jobbágyok proletár ivadéka.

Politikai hét

Abony, január 31.

Mióta az ellenzék kivonult a parlamentből, a munkapárti klub szép csendben csinálja a maga kis dolgait. Az elmúlt héten is csinálta, de úgy, hogy arról koldul ismét az ország. Létszámemeléssel összekötött újabb katonai terhek szakadnak a munkapárt jóvoltából a nemzet nyakába, amely némán türi és hordja az igát. Az ellenzék nem vett részt a véderő vitában. Helyesen tette. Felszólalását amugy se honorálta volna a többség és így ország-világ előtt bebizonyosodott, hogy az ellenzék nélkül ez a parlament csak egy összetákoltszavazó masina, amelynek nincs meg a joga, de nincs meg a képessége se arra, hogy a véderővitához hozzájáruljon. Ámha Hazai Samunak, a honvédelmi miniszternek, mint szakminiszternek nem kellett volna védelmére kelni az újabb létszámemelésnek, talán szó nélkül megszavazta volna azt a munkapárti klub.

Az újabb létszámemelésen tehát tul vagyunk és a kormány már benyújtotta a kerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot, amelyet a hirasás szerint ugyancsak rövid idő alatt keresztülhajt a kormány ha sikerül ellenzék nélkül, ha nem, elleni terrorral.

Mialatt a munkapárt csendes matinéit rendez a Házban, az ellenzéki pártok között élénk eszmecsére folyik az egyesülés érdekében, amely valószínűleg sikeresen fog végződni. Komolyan hozzálátott az egyesült függetlenségi és 48-ás párt szervezőbizottsága a szervezkedéshez is és a közeljövőben már több helyen népgyűlések lesznek, valamint az egyes kerületekben a pártok is reorganizáltak. Nem is lehet másképp, minthogy az ellenzék a maga részéről is megtegyen mindent, hogy a kormány választójogi törvénye, és megannyi sallangja, amelyek mind a többség mandátumának biztosítására való, készületlenül ne találja az országot. Csak így remélhető, hogy az előrelátható nagy terrorral szemben győzni fog az ellenzék, amely az ország hangulata után ítélve tetemesen megerősödve fog kikerülni a legközelebbi választásokból. A választásokig pedig már nem sok idő áll rendelkezésre, mutatja ezt az a lázas kapkodás, amit a munkapárt fejt ki a legutóbbi időben.

Községi ügyek

Abony.

Abony község képviselőtestülete február hó 4-én szerdán délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, az alábbi tárgysorozattal:

1. Lavatka Béla és neje árok tulajdonjogának telekkönyvi átruházása iránti kérelmük.

2. Abony—tápiószelei és Abony—ujszázi utaknak törvényhatósági utak közé felvétele és kiépítése felől jelentés és előterjesztés.

3. Villanyvilágítás tárgyában adott értesítés előterjesztése.

4. Fehér István és Szandi Pál albérletre vonatkozó bejelentéseik és szerződés meghosszabbítás iránti előterjesztés.

5. Hatósági mérszárszék felállítása iránti javaslatétel.

6. Legelőjavításra államsegély kérelmezése.

7. Illetőségi kérdések.

8. Pénztárvizsgálati jegyzőkönyv előterjesztése.

9. Csapó Zsigmond kérelme.

10. Batta Menyhért kérelme.

11. Nagyjárásai tanyai iskola helynek az államkincstár részére átengedése.

12. Községi kórház pénztáráról jelentés.

A vármegye január hó 12-én tartott közgyűlésén az 1886. XXII. t. c. 142 §-a értelmében a községi számadásokat vizsgáló képviselőtestületi ülések elnökéül az 1914 évre az abonyi járásba a következők küldettek ki: Abony községbe Liphay György jászkarajenői lakos, Tápiógyörgye községbe Reinle János abonyi lakost, Ujszász községbe Lévy Mihály abonyi lakost, Zagyvarékas községbe Thalý Gábor abonyi lakost, Tószeg községe Kóssa József jászkarajenői lakost, Jászkarajenő községbe Dósa Pál kocséri lakost, Törtel községbe Sivó Jenő abonyi lakost, Kocsér községbe Kóssa József jászkarajenői lakost.

A községi háztartási alapról szerkesztett szabályrendeletet a járási főszolgabíró jóváhagyás végett felterjesztette a vármegye alispánjához.

T.-Györgye.

Az alispán Bálint Béla járványorvost rendelte ki a községbe.

Ujszász.

A község képviselőtestülete pótszabályrendeletet alkotott a községi rendőrök és éjjeli őrök fizetésemelése tárgyában.

A nemzeti népszövetség szervezkedése

Lapunk a mai postával értesítést vett arról, hogy a Nemzeti Népszövetség a legközelebb

már nálunk s vidékünkön is megkezdte szervezkedését. Mivel olvasóink között esetleg lehetnek olyanok, akik még nem ismerik a Nemzeti Népszövetség céljait, működését és szervezetét, röviden megismertetjük olvasóinkkal a Nemzeti Népszövetséget, amely hazafias céljainál fogva mindenképen rászolgált arra, hogy a nagyközönség a legmelegebben érdeklődjék iránta és ugy anyagilag, — hisz nevetségesen csekély áldozatot kíván — mint erkölcsileg támogassa.

A Nemzeti Népszövetség célja a nemzeti eszméknek ápolása a nép körében, a nép kulturális színvonalának emelése, célja a nép gazdasági jólétét és fejlődését előmozdítani a nagyközönség, a kisgazdák, a munkások, kereskedők, kisiparosok, kishivatalnokok érdekeit felkarolni, célja a népet oktatni, védeni, vezetni és szervezni. Továbbá főtevékenysége a Nemzeti Népszövetségnek a megszervezett és a magyar nemzeti eszméktől átittasult tömegeivel fokozni a magyar nemzeti összetartozandóságot, a nemzeti faji szeretet érzését. A nép folytonos és fokozatos tanításával ki akarja egészíteni a Nemzeti Népszövetség az iskola tanításait és pótolni azt, amit a mindennapi életben szükséges gyakorlati tudáshoz az egyszerű tapasztalat nem nyújthat. Az évi, csekély egy koronás tagsági díj ellenében a tagilletményül havonként adott füzetek, röpiratok és évenként a terjedelmes naptár mind a fenti célokat szolgálják.

A Nemzeti Népszövetség tagjaira nézve nagy jótéteményt jelent a szövetség házagpotló jogvédelmi munkássága, mely központi jogvédő hivatalával és a vidékenként megszervezendő ügyészi karával igen intenzív tevékenységet fog kifejteni, amennyiben a Népszövetségnek minden tagja bárminő peres és perenkívüli ügyében ingyenesen részesül jogi tanácsban. A Nemzeti Népszövetség tehát a kisemberek érdekében nagyarányú társadalmi munkásságot fejt ki és emellett elsőrendű kulturális és nemzeti missziót teljesít. Kiadványaikkal, röpiratával és gyűléseivel mentől több törhetetlen hazafiassága állampolgárt akar nevelni és a mind nagyobb mérvben tért hódító nemzetiségi aspirációknak gátat akar vetni. Azért törekvése az is, hogy népvédő, néptámogató és a népet oktató, tanító demokratikus szervezetü működésével kiragadja a nem magyar ajku, magára hagyatott népet is a nemzeti agitátorok karjaiból.

A Nemzeti Népszövetség zászlaja atatt minden hitfelekezeti és a nemzeti különbségre való tekintet nélkül a nép legszelebb rétegei tömörülhetnek, mert a Népszövetség tagja lehet minden 17-életévet betöltött magyar állampolgár.

A Nemzeti Népszövetség a szervezés nehéz munkájában számít a nép és a haza jövőjével törődő minden tényezőre, a magyar társadalmi és a hivatali vezetőségre különösen a közigazgatási tisztviselők nagy aparatúrára, a kulturális téren működő

polgárságra s általában mindazokra, akik a néppel állandó érintkezésben vannak s akik annak hivatott vezetői.

A városi és községi helyi szervezetek megalakításának kezdeményezésére a szövetség vezetősége ezuton is felkér mindenkit, akinek ez módjában áll. A helyi szervezet megalakításának módozatairól a központi iroda (Budapest, VIII., Trefort-utca 2.) mindenkinek a legnagyobb készséggel részletes felvilágosítást nyújt és szívesen küld a gyűlésre központi szónokot. A Népszövetség szervezkedését már meg is kezdte és máris több ezer tagja van. Egyelőre a Népszövetség a magyar ajku nép által lakott területeken folytatja a tagtoborozást, mert a nagy néptábor derékhadának innen kell rekrutálódni.

Népszokások összeírása

Temesvármegye közigazgatási bizottsága, amint arról a lapok napokkal ezelőtt értesítették a közönséget, egy érdekes akciót indít meg abban az irányban hogy a falusi népszokások, babonák, viseletek, hagyományok és jellegzetes nyelvjárások vármegyéről-vármegyére összezeirassanak. Ennek az összezeirásnak, amelynek hivatalból, közigazgatási uton kellene megtörténnie, az lenne az intenciója, hogy összezeirt lakodalmi, keresztelők, temetési, ünnepi, templomi, bucsui, babonás és egyéb népszokásokra vonatkozólag megállapítatnék az, melyek közöttük közegészség és járványrendészet szempontjából büntetendő kihágások, elkövetésével; ezeket a népszokásokat a hatóságok figyelemmel kísérenék és felvilágosítás, vagy ha kell üldözés útján a köztudatból kiirtani próbálnák, ami közrendészet szempontból bizonyára kedvező hatást idézne elő. — Kétségtelen ezenkívül az is, hogy az összezeirt különböző népszokások ethnografiai tekintetben is kiváló értéket képviselnének.

A tudomány már, régen foglalkozik a népszokásokkal, az egyes vidékek dialektusával, a képzőművészet már régen felismerte azt az értékét, amit a népek naiv és nemes művészete termel a különböző vidékeken. És nem szaktudományos, hanem gyakorlati értéke is lett a népművészetének, gondoljunk csak a kalotaszegi varrotásra, amely már megtette hódító útját a szalonba is, sőt, aki figyelemmel kíséri az angol előkelő művészeti lapokat, az látja, hogy már szinte állandosított rovata minden ilyenfajta folyóiratnak a magyar népművészet.

De ennél sokkal magasabb cél az, hogy ezeket a népviseleteket és népszokásokat, amennyire azok nem ellenkeznek a kultúrával, azokat lehetőleg konserváljuk vagy a megfelelő stílusban fejlesszük.

A nép lelkének megnyilat-

kozását tapasztaljuk nem csak a beszédben és gondolkodásban, hanem gyakran a külsőségekben is; egy ruha, egy különös tagjelzés, egy kézmozdulat teljesen elegendő ahhoz, hogy megismerjük az illető belső karakterét. Azonban üldözni és pusztítani kell mindazt a népből, ami mint kárfelekony ős babona jelentkezik benne. A babona egy járvány, amely átszarmazik az egyik fajtából a másikba és amelyet nem lehet kigyógyítani csak neveléssel vagy pedig preventív intézkedésekkel. Temesvármegyének ez az okos akciója egész bizonyos, hogy lelkes követőkre fog találni. Egészen bizonyos, hogy a közönség és a hatóságok karöltve fognak munkálkodni azon, hogy ezt a szép célt elérhessék.

Az angoloknál ez nem egészen újszerű mozgalom. Angliában a Folklore-mozgalom körülbelül tizenöt esztendő. Tudósok kezdtek és hatóságok folytatták a népszokások, a festői népviseletek, közmondások összegyűjtését. A nagy akció előzménye rendszerint az agyvelejűkkel foglalkozókban bukkan fel. Hogy ne mutassunk rá másra, elég ha megemlíjük a nagy francia forradalmat, amelyet enciklopedisták készítettek elő. Budenz József és Szarvas Gábor a magyar nyelvben rejlő kincseket ástak elő és ma már nyelvész-tábor folytatja a megkezdett munkát. Hunfalvy János kezdte nálunk a folklóret, amely azonban már nála is megakadt és kátyuban maradt egész az utolsó időkig. Okos és megszívlelésre méltó dolgot kezdeményez tehát Temesvármegye és csak kívánatos, hogy minél több követője akadjon.

Véli Miksa

A Pestmegyei Abonyi Takarékpénztár ez évi igazgatóság jelentése az elért szép üzleti eredménnyel kívül kedves meglepetéssel szolgált a részvényeseknek. Az igazgatóság — mondja a jelentés — indítva érezte magát arra, hogy Véli Miksa cégvezetőt, aki előbb mint gyakoronok, majd mint segédkönyvelő, 25 év óta pedig könyvelő, illetve főkönyvelő minőségben odaadó hűséggel, lankadatlan buzgalommal és kiváló szaktudással szolgálja a takarékpénztár érdekeit, az intézet fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül ki nevezze ügyvezető igazgatóvá, akinek hatáskörét egyébként eddig is — a megfelelő cím nélkül ugyan — közmegelegedésre betöltötte.

Az igazgatóság a jelentés fent idézett részében kiállította a bizonyítványt Véli Miksáról, a fanatikusságig kötelelességtudó és lelkiismeretes tisztviselőről, azonban ez előléptetés nem lehet csupán a Pestmegyei Abonyi Takarékpénztár magánügye, aminthogy Véli Miksa sok évtizedes munkássága is a hivatali teendőkon kívül, kiterjedt ennek a községnek ugyszólván minden erkölcsi testületére, minden intézményére. 15-20 év óta egé-

szen a legutóbbi évekig minden kezdeményezésnél, minden községit, vagy társadalmi akciónál ottlátjuk Véli Miksát, amint különös hozzáértéssel, sok melegséggel juttatja eredményhez a nagyobb társadalmi akciókat, amint az elismerés elől szerényen visszahúzódik és dolgozik szakadatlanul, felváltva a rideg számok világát az irodalom és művészet világával. Véli Miksa amikor szobrot állít, amikor számtalan szinelőadást rendez, amikor meleg istápolója a színügyeknek: ép oly szeretettel és buzgósággal munkál, mint mikor a meggyezerte számottevő nagy intézetet: a Pestmegyei Abonyi Takarékpénztárt nagy szaktudással és hozzáértéssel irányítja.

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy igazgatóvá történt kinevezése alkalmából ezeket leírjuk, és elnézést kérünk hogy az ő szerénységével ez alkalommal nem számoltunk. Szeretettel üdvözljük kinevezetése alkalmából úgy is, mint lapunknak hosszú időn keresztül volt főmunkatársát, úgy is, mint városunk legnagyobb pénzintézetének új ügyvezető igazgatóját. Kísérje siker további működését.

Mi újság?

— **Felolvasás.** A Kath. Olvasóegylet hétfőn február hó 2-án d. u. 3 órakor, a kör nagytermében ismeretterjesztő előadást rendez, az alanti programmal, melyre az érdeklődők ezúton is meghivatnak. Beléptidij nincs. 1. Elnöki megnyitó. Tartja: ft. Léva Mihály apát-plébános. 2. Beilleszkehetnek-e a keresztény ember hite a mai modern kor kereteibe címen felolvas: Pusztay János káplán. 3. Szaval: Pataky János egyleti tag. 4. Képeket vetít: Homoky István polg. isk. igazgató. 5. Zárszó.

— **Köszönet nyilvání-tás.** Mindazoknak, akik felejt-hetetlen nőm elhunytá alkalmából részvétükkel mérhetetlen fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet. Abony, 1914. jan. 26. Römer Antal.

— **Az Abonyi Közgazdasági Bank R. — T.** ma délelőtt 10 órakor tartja III. évi rendes közgyűlését az intézet helyiségében.

— **A függetlenségi és 48-as kör** ma délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését saját helyiségeiben. Mult szá-munkba sajtóhiba folytán került a közgyűlés megtartásának ideje.

— **Harangoznak** a címe annak a csodaszép mozdramának, amely ma kerül bemutatásra a moziban. Akik elolvasták e gyönyörű dráma leírását, biztosan nem fogják elmulasztani az alkalmat, hogy azt megnézzék. A műsor kiegészítő része a következő képekből áll: 1. Trient. Természetes felvétel. 2. Polidor a hipnozisz rabja. Rendkívül kacagató. 3. Anya és fia. Dráma egy felvonásban. 4. Kis királyság. Humoros. 5. 6. 7. **Harangoznak.** Dráma 3 felvonásban. 8. Erzsi

kariérje. Vigjáték egy felvonásban. Az előadások pontosan d. u. 4, este 6 és 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság ezúton kéri a közönséget, hogy jegyét az előadások előtt váltsa meg, mert csak így kerülhető ki a tolongás.

— **Ártézi kut társaság** van alakulóban, amely mintegy 70—80 házat akar ellátni vízzel. Az alakulást Polgár Imre megyei utmester vezeti és a jelentkezők száma értesülésünk szerint már meghaladja a 70-et.

— **Holnap** hétfőn, Gyertyasz. B.-A. napján délután 4, este 6 és 8 órakor lesz előadás.

— **Már lehet** előjegyezni Pompeji végnapjai febr. 8 és 9-iki előadásaira helyeket lapunk kiadóhivatalában.

— **A szolnoki állandó sorozóbizottság** működés napjait a honvédelmi miniszter a következőképpen jelölte ki: 1914 január 5, 20. Február 5, 20. Május 5, 12, 20, 27. Junius 5, 20. Julius 6, 20. Augustus 5, 21. Szeptember 5, 30. Október 5, 20. November 20. December 5, 21.

Közgazdaság

Nemzeti

vagyonunk

Közgazdasági politikánknak tudvalevőleg mindig az volt a legfőbb célja, hogy a nemzeti vagyont lehetőleg gyarapítsa. Éppen ezért e tudománynak alapvető kérdését az a probléma alkotja, hogy miben is áll a nemzeti vagyont.

Az egyes időszakokban e fogalom mibenlétét félreismerték s ezt a tudományos tévedést nyomon követte a helytelen gyakorlat, a rossz gazdasági politika.

Igy a 17-ik században az az elmélet jutott tulsúlyra, hogy a nemzeti vagyont nagysága attól függ, hogy mennyi pénz, illetve mennyi nemes érc van az illető nemzet birtokában. Éppen ezért arra törekedtek, hogy elősegítsék a nemes ércnek az országába való beszívargását, míg annak kivitelét az országból tőlük lehetőleg megakadályozták. Ezzel szemben aztán a földbirtok politikát teljesen elhanyagolták.

Valamint e rendszer közgazdasági politikáját nem lehet helyeselni, mert a nemes érc egy-magában nem meritheti ki a nemzeti vagyont állagát, éppen úgy helytelen volt a 18-ik század közgazdaságainak az a nézete, hogy a nemzeti vagyont nagysága a nemzet rendelkezésére álló földbirtok nagyságától függ.

Holott a nyers termény feldolgozva és a kész áru kínálati és kereseti foka szerint sokkal nagyobb értéket képvisel. Itt tehát az iparos és kereskedő nagybecsű munkáját is értékelni kell.

S mivel a nemzeti vagyont lényegét helytelenül fogták fel, annak a nagyságát sem bírták he-

lyesen kiszámítani a multban,

Azóta azonban a nemzetgazdaságtan ide vonatkozó részei tisztázódtak. Belátták, hogy a nemzeti vagyont fogalma alatt érteni kell mindazokat az értékkel bíró jószágokat, tehát ingókat és ingatlanokat, melyek valamely nemzet összes személyeinek rendelkezésére állanak.

A nemzeti vagyont tehát állhat földbirtokból, bányából, épületekből, közlekedési eszközökből, ingóságokból, valamint követelésekből és tartozásokból a külfölddel szemben.

Egy kiváló tudósunk a magyar nemzeti vagyont a következőleg számította:

A földbirtoknak holdankénti átlagos árát a jelzálogintézetek kimutatásai szerint 333 K. 79 fillérben állapította meg, melyet megszorozva a magyar szent korona területét kitevő összes holdak számával, a magyar földbirtok értékét 19.818 millió koronában értékeli.

Az épületek értékelésének alapját a házbér és házosztályadó statisztikája képezi, melynek alapján az épületek öszértéke 8.012 millió koronát tesz ki, melyhely azonban hozzá jön még az állam és főváros adómentes épületei, nem különben a gazdasági épületek, bánya- és iparüzemre szolgáló adómentes épületek, melyekkel az épületek összes értéke 9.600 millió korona.

A közlekedési eszközökhöz tartoznak a köutak, vasutak, vízi utak, posta, távirtda és telefon, melyeknek értékét úgy számítják, hogy a tiszta hozadéknak 4 százalékos tőkésítését veszik irányadónak. Egyik tudósunk ez alapon a magyar közlekedési eszközök értékét 5.797 milliárd koronára teszi.

Az ingó vagyont nagyságának kipuhatólása a legnehezebb, mert a nemzetl vagyonnak ezt a részét a gazdaságokon belül használják s így rejtve marad a kutatás előtt. A tüzbiztosítási statisztika szerint a biztosító intézetek a biztosított ingók értékét 7.568 milliárd koronára teszik. Ámde itt nem lehet tudni, hogy hogyan aránylanak a biztosított és nem biztosított ingók egymáshoz. Ha a nem biztosított ingókat 5.741 milliárdra becsülik a számításhoz, akkor az ingók összes értéke 13.309 milliárd, melyet egyes ahhoz értők keveselnek, mivel az ipari és kereskedelmi árukészlet nincs felvéve e számban.

A követelések és tartozásoknál hazánk követelése a külfölddel szemben 192 milliárd korona, míg tartozása 8.395 milliárd, korona, melynek mintegy felével Ausztriának tartozunk.

A részletek összegezése azt mutatja, hogy egyik tudós számítása szerint a magyar nemzeti tiszta vagyont 41 és fél milliárd koronát, másik szerint pedig 63.200 milliót tesz ki. Ez a nagy eltérés a földbirtok eltérő alapon való becsléséből származik

Halmi István Széchényi-utcában lévő háza örök áron eladó. Értekezni lehet Halmi Károly asztalossal. Körösi-ut.

Csarnok

Pompeji végnapjai leírása.

Bemutatja az Uránia mozgószínház február 8-án és 9-én.

— **Prologus.** —

Pompeji! Mi mindent mond ezen név. A valamikor mesészerű palotákkal és templomokkal ékeskedő város — ma csak emléke az akkori pompának, fénynek és romhalmaza a klasszikus kultúra csodáinak.

Szemeink előtt megelevenedik az akkori élet minden üzelve. Minden vigad, mindenki örül az életnek, csak Nidia nem, a vak virágárusleány. Arbax főpap vendégei, kik egyik estélyére sietnek, nem is vesznek róla tudomást.

Előkelően folynak a mulatóságok Arbax házában. Bor és zene mellett üli Pompeji ifjusága orgiáit.

„Teremtsétek elő Nidiát, hogy táncoljon és szórakoztassa vendégeimet” kiáltja Arbax fekete szolgálira és negyszerű ötlete általános tetszésre talál.

Nidia ezalatt virágain nem tudott tudadni. Lehangoltan haza somfordál, hol ura barátságátalanul fogadja, Egyetlen vágya kamrácskájában magára maradni.

Arbax szolgálai azonban váratlan parancssal jönnek. A vak leánynak kicsapongó vendégek előtt kell táncolnia. A parancsnak engedelmessé néhányszor perc múlva Nidia a kéjvágyó Arbax és vendégei előtt táncol.

Sok pompeji nemes vendége van Arbaxnak, közöttük Glaucus a legelőkelőbbek egyike, kibe Julia az elegáns-világ ifju hölgye szenvedélyesen szerelmes. Glaucus szive azonban már másé Jonet, az előkelő nápolyi leányt szereti. Szabad polgárok, tudósok, magas állami tisztviselők kedveseikkel és nejeikkel egészítik ki a képet.

Nidia befejezte táncát, de ezzel Arbax korántsincs megelégedve. Azt akarja, hogy a szegény leány belemérüljön a mulatság áradataiba. De a leány felháborodva menekül. Odahaza felindultan beszéli el az őt ért szégyent, de ráadásul szivtelenül megrugdos-sák.

Ebben az órában Glaucus néhány barátjával utban van hazafelé és éppen Nidia háza mellett haladnak el és hallják Nidia fájdalomniáltását.

Glaucus azonnal rájön, hogy benn mi történhetik és bemegy a házba e szavakkal:

„Miért ütlegelitek ezt a szegény, tehetetlen leányt?”

Glaucus az ocsmány bántalmazótól megvásárolta Nidiát és ezzel rabszolganőjévé tette.

„Jól fogok veled bánni. Há-zamban senki sem fog bántalmazni.” Igy szólt hozzá és néhány részvételtjes szóval felkeltette a leány hálaérzetét és a hálaérzet Nidia szivében szerelemmé nőtt.

De nemsokára meg kellett ismernie Glaucushoz való vonzalmának szerencsétlenségét. Glaucusnak egy néhány elejtett szava: „Jonet szeretem . . . Julia szenvedélye nem érint” — megfosztották a legparányibb reménysugártól.

I. felvonás.

Julia, az elegáns pompeji nő életének minden egyes napja gazdag élvezetekben és gyönyörökben. A legpompásabb öltözetben már reggel egy kocsiversenyen találkozik barátjával és kedvesével és minthogy Pompeji fénykorában a nők még nem voltak annyira finomult érzésűek, egy szerencsétlenség a verseny alatt, különös gyönyörűséget okozott nekik. Julia teljesen ellentéte a gyengéd Jonenak, Glaucus szive hölgyének, kinek végre alkalma nyílik a szép nápolyi lánynak szerelmét bevallani. És érzései visszhangra találnak — Jone is szereti őt.

De Jonet más is szereti. Arbax főpap rég lesi alkalmat, hogy Jonenak ezt bevallja. Véletlenül tanuja volt Glaucus vallomásának és dühében nem tehetett mást, mint Jonet szerelmi mámorából alaptalan rágalmakkal kijózanítani. Jone nem vette észre Arbax pokoli szándékait, mikor közelítve hozzá odasugta:

„Várakozzál rám házadban, fontos titkot kell közölnöm.”

Rágalmazásának hatásában biztos volt és így szól hozzá:

„Glaucus nem érdemes szerelmedre. Egy vak leányt szerel, kit Burbistól vásárolt meg és házában tartogat. Nem veszi komo-

lyan veled való viszonyát, szerelme nem őszinte.”

A balga Jone pedig hitelt adott szavainak. De Glaucus hamarosan eloszlatta kételyeit azzal, hogy Nidiát neki ajándékozta. Nidia így szeretett parancsolója oldala mellől elkerült és többé nem énekelhette el neki hazája költeményeit, nem diszithette fel otthonát virágokkal, hanem ily szolgálatokat Jonenak kellett ezentul teljesítenie.

II. felvonás.

Arbax vereséget szenvedett. Glaucus ellenségeinek száma pedig egygyel szaporodott. De a főpap nem hagyta abba a küzdelmet. Tudta annak a módját, hogy a szép Jonet házába csalja: Megigérte neki, hogy megfogja tanítani, saját jövőjét megtudni! Mily asszonyi kedélyt nem izgatót volna ez a körülmény? Jone egy szép napon így szólt Nidiához:

«Kísérj el engem, Arbax-hoz kell mennem»

Nidia, ki Jonehoz már nagy vonzalmat érzett, sejtette Arbax gonosz szándékait és feltette magában, hogy Jonet szemmel fogja kísérni, de Arlax szolgálai eltávolítják.

Jonet ezalatt Arbax, házána egy félreeső séobájába, a sors templomába vezette. Érzék-bontó tükrök fedték itt a padlót és a falakat és titokzatos alakok térdeltek a padlón, az egyik szoba közepén mozdulatlanul állott. És itt e helyen Arbax cinikus mosollyal így szólt:

„Szépséges Jone, itt minden kiállításod hiábavaló. Senki

sem hallana abból egy kukkot sem. A közelben csak szolgálaim vannak. Szeretlek! Ne kényszeríts erőszakra. Most az enyém vagy!”

Mialatt utolsó szavait kiejti, egy alak mozogni kezd és észbontó táncba kezd. Arbax pedig Jonet akarja csókolni . . .

Nidia, ki félelmében kettőjüket követte, hallja urnője kétségbeejtő kiáltásait. Hogy mi történt itt, előre sejtette Bensejében segítségért kiáltott, még mielőtt későn volna, gyorsan határozva, visszarohan Glaucusért és kéri, hogy Jonet a közeli bajtöl mentené meg.

Terve sikerül. Glaucus a fekete szolgálakkal viaskodva bejut a sors templomába és idejében megmenti szerelmesét a kéjszóvárgó zsarnok karmai közül.

Folyt. köv.

Hirdetések

HÖRÖMPŐ FERENCZ

gépműhelye CEGLÉD Szép-u. 34.

(Az ovoda közvetlen szomszédságában.)

Elvállalja mindennemű gépek javítását Malmihengerek rovatkolását

Mérlegek és súlyok javítását és azok állami hitelesítését.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a gőzmalmomba, amely a vidék egyik legjobban berendezett malma, az őrlést **8 percentért** végeztetem, dara vám váltás 80 fillér, aki saját kocsiján szállítja annak 70 fillér.

Gőzmalmomban ép úgy mint eddig, ezután is a legpontosabb és legjobb kiszolgálásban részesül az őrlő közönség

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Flégner Géza

gőzmalom tulajdonos.

Varroda megnyitás.

Abonyban Gál Miklós u. 116 sz. alatt varrodát nyitok, elvállalom mindenféle **női ruha** készítését a legmodernebb kivitelben. Leányokat úgy tanuló, mint fizetőket felveszek.

Pick Jenőné.

Ház eladás.

Vasut-utca 103. sz. alatt lévő ház (2 szoba és mellékhelységek) eladó, minden elfogadható áron. Értekezni lehet a helyszínen. Esetleg kiadó.

Szerkesztőségi telefonszám 37.

SIESSEN

jegyet váltani az „Abony” kiadóhivatalában az **URANIA mozgó-színház február hó 8-iki és 9-iki nagy előadására!**

Pompeji végnapjai.

Érdekfeszítő jelenetével felülmúlja a Quo Vadist. Pompejit feltámasztani, Pompejit lerombolni — igazi mester műve volt a „Pasqali” római film gyárnak. Előadások kezdete délután 2, 4, este 6 és 8 órakor. — Mérsékelt helyárak.

Érdekfeszítő ókori dráma 6 felvonásban. Történelmi film, mert az évszázadok előtt megtörtént események színhelyén lett fölveve. Tanulmányos film, mert előmozdítja történelmi és művelődési ismeretünket. Modern film, mert eddig még nem látott tömeghatások érvényesülnek benne. Egy film mindenki számára, mert minden szenzáció hajhászás nélkül érdekfeszítő.

Figyelmeztetés!

Előre jegyeztesse le jegyét, mert csak annyi jegyet adunk ki minden előadásra, ahány ülőhelyünk van.

A világhírű dráma leírásáról igen szép képes leírás ingyen kapható az „Abony” kiadóhivatalában.

Figyelem!

Karácsonyból kimaradt női kabátok, férfi téli kabátok és öltönyök mélyen leszállított árban kaphatók.

Ragadja meg az alkalmat és ruha szükségletét minél hamarabb szerezze be Révész M. Jenő abonyi fiók üzletében.

* * Szives pártfogást kér * *

Vermes Aladár

Legalkalmasabb

meglepetésül ajánlom finom kivitelű olcsó nagyított képeimet, **Pastel és olaj** — festményeim első rangú kivitelben. — Selyem képek, művészi s olcsó fényképek, valamint levelezőlapok készülnek.

ZOLTÁN fényképészeti műtermét

Cegléd. Rákóczy s Szegfű utca sarok.
Ha jó képet akar, úgy el ne mulassza e kedvező alkalmat!

Ha tartós és elegáns

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hozzám. Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb cipőkészítőknél sajátítottam el. Elvállalom **férfi, női és gyermek cipők** készítését, **Angol és Francia** formákban, továbbá **diszmagyar csizmák**, valamint beteg lábakra (**ortopéd**) cipők készítését. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szives pártfogást kér

DOBOZI RÉLA
katonai és polgári műcipész, Abony piac-tér.

Nászajándékok,
órák, ékszerek,
ezüst evőeszközök,
china ezüst **disztárgyak**
olcsón, részletre is kaphatók:

ROSENZWEIG J. órás és ékszer üzletében ABONY

GRAMAFONOK,
Lemezek
Gramafontűk
Gramafon javítás

Abonyi első keresztény temetkezési vállalat.

Szent István tér (Kaszárnya épület)

ajánlja kegyelet cikkeit legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig.

Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabócég Cegléden Telefon: 65.

Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

Ajánljuk a téli szezon beálltával saját készítésű cipő- és csizmagyártmányainkat meglepő olcsó árak mellett,
Legnagyobb raktár és választék Cegléden cipőkben.

Tisztelettel

Hungária Cipőgyár r. t. fiókja, Rákóci-ut, Dr. Piros-féle ház.

Fehér László

bank- és váltó-üzlete

SZOLNOKON, Baross és Szapáry-u. sarkán.

GIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK MAGYAR BANKNÁL

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 34739. CLEARING FORGALOM.
INTERURBAN-TELEFON 186. SZ. Sürgőnycim: FEHÉR BANKHÁZA SZOLNOK

Betétek elfogadása

Takarékkönyvecskékre és folyó (csekk) számlára a legelőnyösebb kamatozással.

Bel- és külföldi váltók leszámítolása a mindenkori legolcsóbb kamatláb mellett.

Tőzsdei megbízatások

a Budapesti, Bécsi és összes külföldi Tőzsdékre.

Értékpapírok, Sorsjegyek és egyéb tőzsdén jegyzett értékek vétele és eladása.

Sorsjegyek eladása

készpénzért és havi részletfizetésre, azok huzásainak díjmentes ellenőrzése.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok

beváltása.

Külföldi ércpénzek,- bankjegyek

vétele és eladása.

Előlegkölcsonők sorsjegyekre

és egyéb értékpapírokra.

Kereskedelmi

ügyletek lebonyolítása.

Törlesztéses jelzálog kölcsönök

házakra és földbirtokra 10—65 évig.

Értékpapírok

kölcsönzése óvadék céljára.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület által kibocsájtott Pesti Hazai sorsjegy, mely ez idő szerint hazánk legkedveltebb sorsjegye (évenként 3 huzás) melynek huzása

200.000 korona fő és számos mellék nyereménnyel

1914. február hó 5-én lesz megtartva, ajánlok megvételre a következő igen előnyös feltételek mellett:

36 havi 4 kor. 50 filléres részletekben, vagy letétre napi árfolyam mellett. z első részlet lefizetésével a

2-ik havi részletet díjmentesen nyugtázom. A törvényes részletivet kizárólagos játékkal az első

részlet beküldésével azonnal megküldöm.

Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Allandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férfiszoba, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen rendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

Női ruha kelmekek
posztókat, szöveteket és barchetokat
legolcsóbban

KOHN MIKLÓS

divatüzletében vásárolhat.

Ugyanott **kész ruhák és kabátok**, cipők, kalapok és téli áruk legnagyobb választékban kaphatók.

Telefon 45. szám.

Gazdaközönség figyelmébe!

Az „Abonyi közigazdasági bank részvénytársaság” a közeledő gazdasági idényre való tekintettel a gazdaközönség sz. figyelmét felhívja a kiválóan bevált, Kühne-féle

„Columbia“ kultivátor egysoros lókapájára.

Ezen amerikai eredetű eszköz rendkívül elmés szerkezeténél fogva mindennemű kapás növények, különösen kukorica, burgonya, takarmány répa, dohány, czirok, szőlő és kerti veteményeknek megmunkálására kiválóan alkalmas és a legnehezebb talajviszonyok közt is kitűnő munkát végez.

Elsőrendű hazai gyártmány!

Olcsó árak!

Ugyanott egy használt 6 lóerejű cséplőgép garnitúra is eladó.

Kedvező fizetési feltételek!

Abonyi közigazdasági bank részvénytársaság
A B O N Y B A N.

Modern uri és női divatcikkek áruháza

Saját készítményű fehéreneműek nagy raktára, valamint ezek megrendelésre is készíttetnek.

SOMLÓ JENŐ
és TÁRSA SZOLNOK
GOROVE-UTCA (JANCSÓ-HÁZ.)

Kalap, cipő, gallér, kézelő, nyakkendő, ing és zsebkendő. Sport-cikkek, bőrröndök raktára.

Le grand chic, modern női divat szalon, elősmert izléses munka

Somló Jenőné Szolnok.